ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

Performance Efficiency of the Village Team in Na Bo Kham Subdistrict Mueang Kamphaeng Phet District Kamphaeng Phet Province

ผลชัย กิ่งพวง[1],
โชติ บดีรัฐ[2] และ ภาสกร ดอกจันทร์[3]
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม[1,2,3]
Polchai Kingpuang[1],
Chot Bodeerat[2] and Phasakorn Dokchan[3]
Pibulsongkram Rajabhat University[1,2,3]
Corresponding Author, Email: polchai1986@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน จำนวน 382 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test การทดสอบค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน พบว่า ควรพิจารณาค่าตอบแทนตำแหน่ง เบี้ยเลี้ยง และเพิ่มสวัสดิการต่างๆ จัดให้มีการประกาศ เกียรติคุณหรือ

---

* ได้รับบทความ: 5 มีนาคม 2568; แก้ไขบทความ: 21 กันยายน 2568; ตอบรับตีพิมพ์: 27 กันยายน 2568
Received: 5 March 2025; Revised: 21 September 2025; Accepted: 27 September 2025 *pp.375-385*

ยกย่องชมเชย ผู้ปฏิบัติงาน และควรมีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

คำสำคัญ: ประสิทธิผล; การปฏิบัติงาน; ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

Abstract

This independent research aimed to 1) study the level of performance efficiency of the Village Security Team, 2) compare personal factors with the performance efficiency of the Village Security Team, 3) study recommendations for the development of the performance efficiency of the Village Security Team. The research was conducted according to the quantitative research methodology using a survey research study. The sample group was 382 people from 8 villages. The instrument was a questionnaire. Data were analyzed using statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test, F-test.

The research results found that.

1) The overall level of effectiveness of the village security team was at a high level.

2) The comparison of personal factors and the performance efficiency of the village security team found that people with different genders, ages, education, occupations, and average monthly incomes had no different opinions on the performance efficiency of the village security team. Therefore, the hypothesis was rejected.

3) The suggestions for developing the performance of the village security team found that the compensation, allowances and various benefits should be considered, announcing honors or praising the workers should be organized, and the performance according to the roles and duties of the village security team (VSC) should be developed consistently and continuously to keep up with the changing situation.

Keywords: Efficiency; Performance; Village Security Team

บทนำ

ปัญหายาเสพติดมีผลกระทบต่อตัวบุคคลเนื่องจากประชาชนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ ยาเสพติดทุกชนิดจะมีผลกระทบโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจโดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพ สุขภาพ อนามัย ชีวิตและทรัพย์สิน ผลกระทบต่อครอบครัวชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2567) ปัจจุบันรัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหายาเสพติดเห็นได้จากมีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง เป็นต้น สิ่งสำคัญที่รัฐบาลมุ่งเน้นคือ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่จะเข้าร่วมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การสร้างเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยเน้นบทบาทของชุมชน และให้ระบบกลไกของรัฐเป็นผู้เอื้ออำนวยอย่างเป็นระบบจะสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน (จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์, ศรัณยู เรือนจันทร์, สุนีย์ กันแจ่ม และเผด็จการ กันแจ่ม, 2564)

ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่มีความสำคัญกับราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ เรียกโดยย่อว่า “ชรบ.” ซึ่งคัดเลือกจากบุคคลที่มีสัญชาติไทย มีสุขภาพแข็งแรงมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นไม่น้อยกว่า 3 เดือน เลื่อมใสในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นผู้มีความประพฤติดีเข้ารับการฝึกอบรม (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. 2551, 2551)

ปัจจุบันชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร คือ หน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วยราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและมีฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ด้วยสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยยังคงมีความรุนแรง ปริมาณการผลิตยาเสพติด จากพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำอันเป็นปัญหาที่ต้นทางยังไม่มีแนวโน้มว่าจะลดลง จึงทำให้ยังมียาเสพติดเป็นจำนวนมหาศาล ที่พร้อมจะถูกลักลอบนำเข้ามาในประเทศไทย ผ่านช่องทางพรมแดนต่างๆ โดยในพื้นที่ที่พบปัญหาการค้าและแพร่ระบาดยาเสพติดรุนแรงอยู่ในจังหวัดหรืออำเภอที่มีความเจริญและประชากรหนาแน่นในแต่ละภูมิภาค เกิดปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดอย่างรุนแรง จำนวนหลายคดี จำนวนผู้ต้องหาหลายราย และตรวจยึดของกลางเฉพาะตัวยาสำคัญ ได้แก่ ยาบ้า ไอซ์ ได้เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้พื้นที่ยังคงมีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 6, 2567)

การดำเนินการหนุนเสริมของภาครัฐและสำนักงาน ปปส. ภาค 6 นำกระบวนการฝึกอบรมขับเคลื่อนการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด โดยใช้กลไกของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังยาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยตำบลนาบ่อคำฯ มีจำนวน 8 หมู่บ้าน ได้รับการฝึกอบรมฯ โดยชุด ชรบ.ดังกล่าวได้รับการฝึกอบรมฯ แล้ว จำนวน 133 คน (คิดเป็นร้อยละ 27.70 ของจำนวน ชรบ. ทั้งหมดในตำบลนาบ่อคำ) (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 6, 2567) ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยงานวิจัยเรื่องเพื่อศึกษาว่าปัจจุบันผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) อยู่ในระดับใด และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) อย่างไร เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร” ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชาชน จำนวน 8 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 8,075 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลนาบ่อคำ, 2567) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 ได้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็น

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Form) หาคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยวิธีหาความเที่ยงตรง (Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แล้วนำมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.5 - 1.0 ซึ่งถือว่าเครื่องมือใช้ได้ และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าของแบบสอบถามเท่ากับ 0.973

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยต่อนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อขอแจกแบบสอบถามกับประชาชนในพื้นที่ จำนวนทั้งหมด 382 ชุด โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามมาประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้สถิติการทดสอบค่า t-test (Two-Independent Sample Test) และสถิติทดสอบค่า F-test (One-Way ANOVA) และ 3) ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัย

1. ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวม

ลำดับ	ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง)	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย	3.93	0.76	มาก
2.	ด้านการสืบสวนหาข่าวและการรายงานข่าว	3.92	0.68	มาก
3.	ด้านการที่เกี่ยวกับคดีทางอาญา	3.96	0.64	มาก
4.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	3.92	0.64	มาก
ภาพรวม		**3.93**	**0.52**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.93) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการที่เกี่ยวกับคดีทางอาญา ($\bar{x}$ = 3.96) รองลงมา คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ($\bar{x}$ = 3.93) ด้านการสืบสวนหาข่าวและการรายงานข่าว ($\bar{x}$ = 3.92) และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x}$ = 3.92) ตามลำดับ

2. การทดสอบการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน	0.756	-	0.813	-	✓
อายุ	ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน	-	0.433	0.729	-	✓
การศึกษา	ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน	-	0.570	0.723	-	✓
อาชีพ	ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน	-	1.477	0.220	-	✓
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน	-	0.423	0.737	-	✓

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

ลำดับ	ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	ความถี่
1	ควรพิจารณาเงิน ค่าตอบแทนตำแหน่ง เบี้ยเลี้ยงและเพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ หรือค่าตอบแทนพิเศษในพื้นที่เสี่ยงภัยให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	35
2	ควรจัดให้มีการประกาศ เกียรติคุณหรือยกย่องชมเชย ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น และควรสร้างและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)	29
3	ควรจะมีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตลอดจนความชำนาญในบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	21

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการที่เกี่ยวกับคดีทางอาญา รองลงมา คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการสืบสวนหาข่าวและการรายงานข่าว และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับ ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ. สมรรถนะสูง) ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอยู่เวรยาม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยภายในหมู่บ้าน การออกตรวจลาดตระเวนเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน และการเฝ้าระวัง รักษาสถานที่สำคัญภายในหมู่บ้าน เช่น วัด โรงเรียน ซึ่งยังสอดคล้องกับ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 , 2554) และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภฤกษ์ ริมใหม่ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้านการบริการที่ดี รองลงมา คือ สมรรถนะด้านความเข้าใจองค์กร

สมรรถนะด้านภาวะความเป็นผู้นำ สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม สมรรถนะด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และสมรรถนะด้านการยึดมั่นในความถูกต้องและจริยธรรม (ศุภฤกษ์ ริมใหม่, 2566) ตามลำดับรวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิรวิชญ์ กัณหกุล ได้ศึกษาเรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) กรณีศึกษาหมู่ที่ 14 ตำบลควนเมา อำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัย หมู่บ้าน (ชรบ.) ในพื้นที่ หมู่ที่ 14 ตำบลควนเมา อำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง พบว่า การปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้าน (ชรบ.) ส่วนมากจะเป็นงานจราจร เวรเฝ้าสถานที่ และงานด้านจิตอาสาชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในอำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง (ศิรวิชญ์ กัณหกุล, 2566)

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ. สมรรถนะสูง) เป็นหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย ราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและมีฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่างก็เป็นประชาชนในพื้นที่จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นไม่ต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิษณุ เลิศสงคราม ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและประสิทธิผลการปฏิบัติงานชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัย หมู่บ้าน (ชรบ.) อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน จำแนกตามตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (วิษณุ เลิศสงคราม, 2563)

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 1) ควรพิจารณาเงิน ค่าตอบแทนตำแหน่ง เบี้ยเลี้ยงและเพิ่มสวัสดิการต่างๆ หรือค่าตอบแทนพิเศษในพื้นที่เสี่ยงภัยให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน 2) ควรจัดให้มีการประกาศ เกียรติคุณ

หรือยกย่องชมเชย ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น และควรสร้างและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และ 3) ควรจะมีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตลอดจนความชำนาญในบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปสอดคล้องกับงานวิจัยของวิษณุ เลิศสงคราม ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและประสิทธิผลการปฏิบัติงานชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและประสิทธิผลการ ปฏิบัติงานชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบาย เช่น กรมการปกครอง ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับสวัสดิการ /ค่าตอบแทนของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพราะเป็นการสร้าง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้ดีในระดับหนึ่ง เช่น อาจได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนเหมือน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นต้น และควรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร ตามลำดับ (วิษณุ เลิศสงคราม, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ ช่างสลัก ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ภายใต้บทบาทของกรมการปกครอง พ.ศ. 2560 – 2565 ผลการวิจัยพบว่า กรมการปกครอง มีแนวทางในการสร้างเสริมศักยภาพการบริหารจัดการชุดรักษา ความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ได้แก่ 1) ด้านกำลังคน ให้มีการปฏิบัติงานด้วยความความเข้มแข็ง และเป็นที่รู้จักเทียบเท่ากับอาสาสมัครสาธารสุขประจำหมู่บ้าน อสม. 2) ด้านงบประมาณ ขอรับสนับสนุนงบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้มีความเพียงพอ 3) ด้านการสั่งการเน้นย้ำให้จังหวัดและอำเภอมีการแต่งตั้งและสั่งใช้ชุดรักษา ความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในทุกหมู่บ้าน 4) ด้านการควบคุม กำชับให้จังหวัด อำเภอ จัดทำฐานข้อมูลชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้มีความสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน และ 5) ด้านการปฏิบัติงาน เน้นย้ำให้จังหวัด อำเภอ ตระหนักถึงความสำคัญในการนำภารกิจชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ไปปฏิบัติในพื้นที่ให้เกิดเป็นรูปธรรม (ทิพวัลย์ ช่างสลัก, 2565)

ข้อเสนอแนะ

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาเงิน ค่าตอบแทนตำแหน่ง เบี้ยเลี้ยง และเพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ หรือค่าตอบแทนพิเศษในพื้นที่เสี่ยงภัยให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการประกาศ เกียรติคุณหรือยกย่องชมเชย ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น และควรสร้างและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะมีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตลอดจนความชำนาญในบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง) ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ประสิทธิผลเป็นผลสำเร็จอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานตามโครงการหรือแผนงาน ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้หรือได้คาดหวังไว้ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นแล้วสำเร็จได้ตามที่คิดหรือวางไว้ เรียกว่า การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.สมรรถนะสูง)คือ หน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วยราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและมีฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาพ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์, ศรัณยู เรือนจันทร์, สุนีย์ กันแจ่ม และเผด็จการ กันแจ่ม. (2564). การพัฒนาเครือข่ายเพื่อยกระดับชุมชนต้นแบบในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์. ใน (รายงานการวิจัย): ศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก.) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทิพวัลย์ ช่างสลัก. (2565). การบริหารจัดการชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ภายใต้บทบาทของกรมการปกครอง พ.ศ. 2560 – 2565. ใน (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต): มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 . (2554). (19 เมษายน 2554). ราชกิจจานุเบกษา. (เล่ม 128 ตอนพิเศษ 44 ง, หน้า 11-12).

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. 2551. (2551). (3 กันยายน 2551). ราชกิจจานุเบกษา. (เล่ม 125 ตอนพิเศษ 145 ง, หน้า 11-17).

วิษณุ เลิศสงคราม. (2563). ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและประสิทธิผลการปฏิบัติงานชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม. ใน (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ศิรวิชญ์ กัณหกุล. (2566). การเพิ่มขีดความสามารถชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) กรณีศึกษาหมู่ที่ 14 ตำบลควนเมา อำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง. ใน (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศุภฤกษ์ ริมใหม่. (2566). การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. ใน (การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2567). แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 6. (2567). รายงานผลการปฏิบัติงานของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร : สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 6.

องค์การบริหารส่วนตำบลนาบ่อคำ. (2567). แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570). กำแพงเพชร: องค์การบริหารส่วนตำบลนาบ่อคำ.